

Forslag

til

Lov om midlertidige omskolingstilskud.

Fremsat den 28. januar 1975 af *Bay* (FP), *Bach* (FP), *Glensgård* (FP), *Glistrup* (FP) og *Halvgaard* (FP).

§ 1. Denne lov gælder for de medlemmer af statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser, som har været berettiget til arbejdsløsheds-understøttelse uden afbrydelse i perioden 1. oktober 1974-1. februar 1975.

Sik. 2. Arbejdsministeren kan efter for-handling med folketingets arbejdsmarkeds-udvalg ad en eller flere gange ændre datoen 1. oktober 1974 til en senere dato.

§ 2. Når nogen af de i § 1 omhandlede per-soner får beskæftigelse hos dansk arbejds-giver, godtgør staten arbejdsgiveren 120 kr. pr. dag, dog højst 600 kr. pr. uge (søndag/lørdag), hvori vedkommende arbejder for

den pågældende arbejdsgiver og således hverken oppebærer arbejdsløshedsunder-støttelse, er på ferie eller er fraværende på grund af sygdom.

§ 3. Arbejdsgivere kan ikke oppebære godtgørelse ifølge § 2 for personer, som i 1973 eller 1974 har været beskæftiget for ved-kommende arbejdsgiver.

§ 4. Godtgørelse i medfør af § 2 udbetales ikke for den 1. maj 1975 eller senere dage.

§ 5. Denne lov træder i kraft straks.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den betydelige arbejdsløshed skyldes først og fremmest, at folketinget har undladt at tage effekte-tive skridt til at genskabe fuld beskæftigelse i perio-den efter, at partierne venstre og socialdemokratiet modtog fremskridtspartiets skrivelser af 13. og 14. august 1974.

Der må derfor påhvile folketinget en meget stærk forpligtelse til hurtigst muligt at få de ubeskæftigede i arbejde igen. Dette gælder i ganske særlig grad de mennesker, som har været langtidsarbejds-løse, idet tre måneders arbejdsløshed mindst er ti gange så belastende som én måneds. Dette gælder først og fremmest nedbrydelsen af tilliden til eget menneske-

værd, men også risikoen for forsumpelse, ødelæggelse af ægteskab og andre menneskelige relationer. Der-til kommer, at langtidsarbejds-løshed tærer i særlig grad på økonomien.

Uanset de betænkeligheder, der vil være forbundet med indførelse af særordninger, er situationen der-for nu en sådan, at folketinget må gøre alt, hvad gøres kan, med bevarelse af fornuften i behold for at få de langtidsarbejds-løse i beskæftigelse.

Uanset de praktiske og principielle betænkelig-heder, der er forbundet med, at staten betaler til-skud til arbejdsgiverne til nedbringelse af lønom-kostninger, mener forslagsstillerne derfor, at der må iværksættes en omskolingsordning som nærmere af-grænset i nærværende lovforslag.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ordningen kan naturligvis ikke omfatte dem, der først bliver arbejdsløse efter ordningens ikrafttræden. I første omgang må den hjælpe de mennesker, som har været arbejdsløse allerede før 1. oktober 1974, men det påregnes, at der meget hurtigt også kan ydes hjælp til dem, der er blevet arbejdsløse i oktober og november 1974, og forhåbentlig i løbet af en måneds tid også dem, der er blevet arbejdsløse i december 1974 og januar 1975.

Til § 2.

Det har været overvejet, om ordningen alene skulle være gældende for virksomheder, der enten eksporterer, konkurrerer med importen eller er underleverandør eller serviceerhverv i forholdet til betalingsbalancevirksomheder. Når sådanne forslag ikke er fremsat, beror det på de administrative komplikationer, der vil være forbundet hermed. Når ordningen er så kortfristet som anført i § 4, findes det ikke rimeligt at belaste ordningen med de nævnte komplikationer.

For det offentliges finansiering forventes ordningen ikke at blive belastende. De mennesker, der nu berettiges til 600 kr. ugentlig i statstilskud, får i øjeblikket statsbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse med op til 972 kr. om ugen. Dertil kommer, at de ved at komme i beskæftigelse vil bidrage i større omfang til det offentliges afgifts- og skatteindtægter.

Til § 3.

Forslagsstillerne mener, at arbejdsløshedsproblematikken nødvendigvis må løses ved, at arbejdstagere i vidt omfang overføres til andet arbejde end det tilvante. Det kræver hensynet til valutastillingen. Det er naturligvis beklageligt, at dårlig politisk ledelse har medført, at arbejdskraften i de forløbne år har været anvendt så uforsvarligt, som tilfældet er, og det er særdeles hårdt for de mennesker, der nu skal omskoles, men de hårde realiteter levner ingen anden mulighed. Omskoling på statslige institutioner som specialarbejderskoler o. l. er i de fleste tilfælde ikke nogen tilstrækkelig effektiv måde at løse spørgsmålene på. Langt bedre er det i reglen at lade omskolingen foregå ude i de praktiske erhvervsvirksomheder.

Imidlertid er lønmodtageren i omskolingsperioden selvsagt ikke fuldt så værdifuld for arbejdsgiveren som en trænet arbejder, og bl. a. derfor må der ydes omskolingstilskud. Dettets størrelse er af administrative grunde fastsat til et ensartet beløb. Den maksimale størrelse — mindre end 8.000 kr. — vil næppe i særlig mange tilfælde friste til at ombytte en stabil arbejdskraft med en hidtil arbejdsløs, således at ordningens ulemper i så henseende skulle være meget begrænsede, men under alle omstændigheder er sigtet med at hjælpe de langtidsarbejdsløse fundet så væsentligt, at det har været udslagsgivende for forslagsstillerne.

Administrativt forventes ordningen at blive meget lidt belastende, idet den baseres på, at medlemmer af arbejdsløshedskasserne, som er understøttelsesberettigede fredag den 31. januar 1975, får udstedt legitimationskort, på hvilket der er stemplet datoen for påbegyndelsen af seneste ledighedsperiode. Disse kort danner basis for udbetalingen af tilskudet til arbejdsgiveren. Denne udbetaling sker over den lokale ligningsmyndighed, der umiddelbart kan påføre kortet oplysning om, hvilke arbejdsgivere den pågældende har været beskæftiget for i 1973 og 1974.

Til § 4.

En ordning med arbejdsgivertilskud må nødvendigvis være meget kortfristet, og det forudsættes derfor, at folketinget hurtigt har vedtaget mere langsigtede foranstaltninger, som i forbindelse med sæsonforbedringen ved forårets indtræden kan bevirke, at vi undgår på ny at få arbejdsløshed. Efter forslagsstillerens mening bør disse langsigtede løsninger koncentrere sig om indkomstskattelettelser ved forhøjelser af den skattefrie bundgrænse, helst til 19.000 kr. i 1975 og 60.000 kr. for 1976.

Til § 5.

Med den urimeligt lange tid, der er hengået siden 13. og 14. august 1974, uden at folketinget har foretaget sig noget virkelig effektivt for at bekæmpe den dengang påpegede arbejdsløshed, er det særdeles ønskeligt, at lovforslaget får en hurtig gang gennem folketinget. Datoen i § 1 (lørdag den 1. februar 1975) må naturligvis afpasses efter, hvornår forslaget vedtages.